

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben:	1 óra	60 f.	Vidéken:	1 óra	1 K -
	1 óra	1 K 80 -		1 óra	3 -
	1 óra	3 - 60 -		1 óra	6 -
	1 óra	7 - 20 -		1 óra	12 -

Főszerkesztő és lapkiadó: **Baranyay Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Major Mihály.**

Megjelenik: minden hétköznap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Telefon 208.

Egyes számok kaphatók: a donátnyftársadékból.

FORGÁCS.

Közeleg a farsang vége, közeledik az emberek bolondulásának ideje. Nem mintha máskor mentesek lennének ettől a betegségtől, farsang végén azonban annyira megszállja őket, hogy egyik másiknál az ember szinte kétségbe von valamit. Vannak olyanok is, akik egész éven át buzgó tagjai a józan-ság szakszervezetének, csupán ilyenkor függesztik fel elveiket, de azután alaposan felüggesztik. A mi színházunk is ebbe a kategóriába tartozik. Egész szezomban, dicséretére mondjuk, megmarad a tisztesség határai között. Számúzi a szemérmertlenséget immoralitást, mindazt, ami nem hivatása a színháznak. Mikor azonban elérkezik egy-egy kabaréest, speciál a hushagyó estnek kabaréja, nem szoktunk ráismerni a színházunkra. Feltálatnak egy csomó tragédiát és szemérmertlenséget

körítve hasonló compótokkal. Pedig kabare cím alatt az ember kedélyes és tréfás szellemességeket szokott várni, amelyre a leányát is elviheti. Reméljük, hogy színházunk az ő jó hírnevét nem fogja hushagyókedden holmi izléstelen szemérmertlen és trágár viccekkel és kuplékkal elrontani. Ezzel tartozik önmagának, de különösen Székesfehérvár intelligens közönségének, amely a művészetét mindenkor buzgón pártolja, amely jószízü, elnéző tud lenni még akkor is, mikor kifogásai jogosnak lennének.

A hushagyói izléstelenségek népszerűsége keltenek ugyan a bakancsos és dézsás színházlátogatók között, de épen ellenkező hatást érik azoknál, akik nem a magasban szoktak ülni. Pedig azt hiszem mégis csak ezek az irányadókat s a szindirektor bugycsillárisa futzádsát is inkább ezek okozták.

Folytatás. Ami a művészetet illeti, színházunk említett

jóhírnevét a rossz szemüektől is látható csorba esett.

Ugyanis az idei szezomban a paksi előadások dominálnak, a paksi előadások alatt pedig a rossz nyelvek a mucsai színművészetet értik. És csütörtökön este egyszerre csoda történik. Egy mesés operát élvezünk olyan művészetű, amellyel bármely vidéki színház megnyerhetne volna a dícsőség pálmáját. Bizonyosan nem Nagy Gyula ígezte meg társulatunkat annyira, amely kifogástalan művészetet tudjon produkálni, hanem a benlevő erőnek tulajdonítható. Tehát még súlyosabb kritikát érdemelnek, ha továbbra is az ugynevezett brettlizés lesz a műsora, illetve meg kell szüntetni az okokat, amelyek csak sátoros ünnepen engednek nekünk műlévezet. Nincs rendező? Hát legyen. Hiányos a személyzet? Tessék kiegészíteni. Nagy Gyulával mindjárt egy kitűnő akvizíciót csinálnánk. Nincs elég kedv, mert nehéz az élet sok a gond,

kevés a gázsi? Tessék többet adni nekik. Székestehérvár közönsége buzgó színházlátogató, tehát a kivánság nem lehetetlen.

És már más. Ha az újságok megrovásban részesítik a várost, szidják a sarat, prűszkölnek a por ellen. Lamentálnak a csunyaságán, keseregnek elmaradottságán, a szerkesztők nem győzik a gratulációkat fogadni, s a borbélylegénytől egészen a „méltóságos“ hivatalokig mindenki szolidaritásáról biztosítja őket. Mert hátők is csunyanak, piszkosnak, porosnak, sárosnak, elmaradottnak találják városukat.

Az adminisztratura gondolt egyet s megalakította a szépköltő egyesületet, hogy az elégedetlenkedőknek legyen alkalmuk a bajon segíteni, városunkat csinosítani. Széprepültek a taggyűjtőik s vissza is repültek már, sajnos azonban nagyon tisztán, kevés rejtormozó úr rajzolta rá a nevéét. Nem aodig van uraim! Ha eddig szidtuk mindent és

Több életet.

— Irta: **Dr. VASS JÓZSEF.** —

A régi rómaiaknak az volt a szokásuk, hogy ha elfoglaltak egy országot azon keresztül országotat vertek. Verették pedig ezt az utat bronz arcu és bronz testű rabszolgákkal, akik időnkint levettek egy lapis miliarius, amikor egy-egy mértföldt készen volt. És ezek a bronz arcu és bronz testű rabszolgák megálltak egy pillanatra a lapis miliarius mellett és visszatekinjtek a túlkörösima uton. Fáradt szemükből a jól végzett munka megelégedettsége sugárzott visszafelé. Elképzeltek, hogy a latin légiók kicsoda könnyedséggel fognak masirozni azon az uton, előre látták a római sasok győzelmes végigvonulását!

Kedves Népszövetségi Testvéreim! Az elmúlt évről szóló jelentések hallgatása közben ez a kép jutott eszembe. Es ime akadtak magyar emberek, akik meg akarják még egyszer hódítani Magyarországot, még pedig a keresztel. Meglátjátok, a jövő harcát óriási

erők fogják megvívni és ezeknek szükségük van országotukra. És most ezen a vidéken ti megépítitek ezt az utat, nem rabszolgák, hanem krisztusi lelkek! És megállunk egy percre a mértföldtől, hogy aranyat verjünk a tetejébe és nem vagyunk fáradtak és sugárzik a szemünk és odakiáltjuk a világnak, hogy itt még mi győzelmes légiókat fogunk végigvezetni! . . . Ezért jelentős ez a nap a keresztény kultúra országotján.

Azonban ilyenkor mellénk surranak démoni alakok és azt sutogják:

— Atyámfia, nem jó uton haladsz. Lásd be, hogy a krisztusi értékek valutája már romlott, a katolicizmus már olyan virág, amelyt le fognak kaszálni. Mindenfelől, megdördülnek felénk a kiáltások, megnyílnak a saját torkai: Szabadság kell nekünk, modern kultúra kell nekünk! . . . Céljuk az, hogy a meggyőződés kiirtsák belőlünk.

Erről kell megemlékeznünk. Jól tudjuk, hogy bábukkal nem lehet háborúba menni, a katonának meggyőződésre van szüksége, mert máskülönben megverik. — Idea,

eszmé, lelkesedés kell! — Itt van a parányi balkáni államok diadala a hatalmas muzulmán birodalom fölött. A családszai síkon a lelkesedés, az eszmé tüze korbácsolta végig a tunya törököket. Az apró citrom vagy parancssárga japánok keresztül gázolnak a fehér és rettentő erejű muszkán. Miért?

Olvastam egy orosz orvos naplójában, hogy egy alkalommal a vezérkari szobában ott talált egy fogoly japán kómet. A vezérkar a térképet tanulmányozta s a kém várta, hogy mikor mondja ki rá a generalismus a halált.

Egyszerre heves purparlé fejlődött ki. A hadtestek elrendezéséről volt szó s az egész vezérkar nem találta, hogy hol áll most a 4. hadtest.

A japán kém szerényen megszólalt és megmondta, hogy a 4. hadtest itt és itt áll. Általános szégyenkezés s a kómet a generalismus nem lövette agyon. Az orvos megvendégelte és megkérdezte, hogy hogyan vivnak a japánok olyan bámulatos és hihetetlen győzelmeiket?

A kis sárga japán elmosolyodott.

— Azért, mert óriási különbség van közöttünk. Mi magunkért harcolunk, Japánországért, ami kultúránkért egy közös nagy eszméért, amely köti a lelkeket és köti a kardunkat.

Es ez a fő! Elesre kifent lélek és férfiak milliók serege, akik feláldozzák magukat a keresztény kultúraért, amely megy előre, csak mi építsünk számára utat.

A legutóbbi száz esztendő alatt nagyot fordult a világ kereké. Alig lehet magyarázni ezt, alig lehet megadni határát, jelét, jellemét. A nemzetek politikájában és kulturájában hiányozt az egyén értékelése. Most beáll a lelkekbe ennek a felbecsülése és megbecsülése. Mérheterlenül megnövekedett az egyén értéke.

Mi voltunk régen? Rabszolgák. Tízezer rabot lelték, mert a gazda, az ur ezzel jftáplálta halat, hogy husuk izletesebb legyen. Nem volt értéke az ember életének. A tarpei sziklától a Code Napoleon-ig óriási a fejlődés az ember értékelésében. A catalauni ütközetben népníliók feszítették oda erős mellüket a nyílak fergetege elé, arra voltak

Sövegjártó János

hazai és rumburgi vászon-áruháza
barátok épülete,

ÁZELŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 8 oldal.

Női bálilakkcipők
5 koronától,
selyem cipők,
uri bálilakkcipők
12 koronától.

Hameril magas és rövidszárú bőr kez-
tyűk, oroszlanvédjegyű frakingek,
gallérok, kézelők, frakmellények. —
Legyezők, selyem harisnyák. Legújabb
francia fűzők. Jégsapkák, szwätterek,
korcsolyacipők.

KNAZOVITZKY
divataruháza.
Szabott árak!

mindenkit, hát akkor most tessék beleállni a munkába, tessék belépni a szépitő egyesületbe, tessék támogatni minden erejével ezt az intézményt, amely az önk gravámenjeit akarja gyógyítani. Ezt kívánja a következetesség.

Még egyet, de ez is más.
Tegnap az ország összes elemi iskoláiban szünetelt az előadás azon a jogcímen, hogy alkoholnap van. Ezt a szép szót a miniszter találta ki s ezen a szent napon meg kell magyarázni a gyermekeknek az alkohol borzalmas pusztításait. Helyes. Jól van. De félmunka, ha nem haszitalan. Bizonyára a veszedelem nagyságát érzi a hatalom, hogy ezt elrendelte. De hát akkor nem itt kell kezdeni, hanem ott, amit mi mindennap hirdetünk, a korcsmákat és a pálinkaodukat kell vasárnap bezárni, a szesz fogyasztást kell mitigálni s akkor az alkoholnapnak is lesz eredménye. A gyermek inkább a szülő, mint a tanítója hatása alatt van, a szülőknél pedig az ellenkezőjét

látja tanítója oktatásának. Tehát a szülőknél csináljon a kormány alkoholmentes napot valahányszor pirosetűs a kalendárium. (:)

A mézes madzag

Üdvözlöm Vinkóczy kártárs urat erélyes hangú felszólalásáért. Látszik, hogy józanész, éles hallása a nagy dob és bombardó hangjai mellett is észreveszi a hamis hangokat, éles látása a családok színeket.

Annak a sokat magasztalt, javítást ígérő és látszólag itt ott talán adó javaslatnak illusztrálására leírom, hogyan fest az a valóságban, különösen az idősebb kántortanítók helyzetére vonatkozólag.

Két esetet rajzolok meg, egyik, az első a magamé
Huszonötödik éve működöm itt e helyen. Járandóságom a javadalmi jegyzőkönyv hiteles adatai szerint ez: tisztán tanítói 100 kor., tisztán kántori 20 kor., szétválaszthatlan 1588 K. Összesen 1708 kor. Most tehát tanítói járandóságom 100 : 1588 törve 2=894 K., --- kántori pedig 20 : 1588 törve 2=814 K. A

törvényes tanítói fizetés hiányzó összege a kántoriból van kiegészítve. Ehhez kapok 1898-tól számítva jelenleg 500 K korpótléket, így összes jövedelmem 2208 kor. F. év okt. 1-én újabb 100 K és korpótlékom váltnék esedékessé, mi 2308 K-ra emelné kántortanítói járandóságomat. Ezzel szemben az új javaslat szerint 1898-tól számítva 20 évi szolgálati időre kapnék 2200 K-t. Hol itt a ráció? Semmibe vétetik öt évi szolgálatom és még hozzá fizetésem nem hogy emelkednék, hanem alábbszáll. Hát ez az a tanítók kívánságai és óhaj-tásai szerint való annyira magasztalt rendezés? A kántortanítók könyörgése, türelmes várakozása, a jobb jövőbe vetett reménye, hogy kántori javadalmuk ne fordítottassék tanítói fizetésük kiegészítésére, — legálább ne abban az arányban, vagy jobban mondva rendszer-
telenségben, mint ahogyan most történik meg az új keletű javaslatnál, — a pusztában kiáltóknak szava még mindig?! Az a kormány-kegy, hogy az egyik zsebemből kivesszi a saját jól megszolgált keresményemet és belenyomja a másik zsebembe, hogy fogjam be a számat, hallgassak, hiszen kaptam! Nohát ezzel a rendezéssel mi öregebb

kántortanítók még ott sem leszünk, ahol a mádi zsidó!

Ime, egy másik kalkuláció, ez is valóság. A kántortanítói állás javadalma hivatalosan; tisztán tanítói 500 K, tisztán kántori 156 K, szétválaszthatlan 1600 K, összjárandóság tehát 2256 K. Ebből tanítói fizetésre esik 500 + 1600 törve 2 = 1300 K, kántorira 156 + 1600 törve 2 = 956 K. Korpótlék 1898-tól 500. Elvez tehát jelenleg 2756 K fizetést. A javaslat szerint mint 20 éves tanító kap 2200 K-t. Tehát elvesztené összes 500 K korpótléket, eddigi jövedelméből is 50 K-t, a most okt. hó 1-én esedékessé válando 100 K-t, összes vesztesége lenne tehát 856 K. Hát ez javító rendezés? Az nem vigasztalás, hogy majd a szolgálat 20-ik évében előre lép egy grádussal. Honnan kap korpótlást addigi veszteségeért?

Nem, kegyelmes miniszter ur és kántortanító bajtársak az a javaslat tehát talán látszólagos fokozatokban szépen kicsirkalmazott rendezés, de ami sorsunkat nem hogy javítaná, hanem legnagyobb részünknek kárára, anyagi hátrányára lenne.

Arra a lealázó, minden magasztalás ambíciót, nemes törekvést elfojtó „minősítésre“ — kintóttunk már az iskola pa-

jók, hogy elvéreznének, pedig sejtelmük sem volt, hogy miért mind-ez? A régi társadalomban megszűle-tett az ember, dolgozott, katoná lett és meghalt. Milliót haltak el névtelenül, szomorú nagy tömegekben a történelem véres századai alatt, érezték az elpusztulás, a kicsinyesség a semmiség sorvasztó suhogását és nem tudták kiemelkedni közülük csak egy-két hadvezér.

Ez a régi helyzet. De ma már hivatás vár minden emberre. Bónne vagyunk az állami élet sodró forgatagában, de azért egyéni boldogságok alapjait rakjuk.

Méltóztatnak látni mily óriási nagy a különbség a régi és új helyzetek között. Ezt a helyzetet kell nekünk megértenünk. Látom és látják önk is a távoiban, a horizontos fölött az emberek millióit, amint emelkednek fel, mint egy óriási légió és a nagy zürzavarban kiáltják:

— Az embereknek jogot adjanak! Az embereknek kötelességet adjanak!

Ez a különbség a régi és új helyzet között. Most, mikor ezt a helyzetet értékelem és ennek a fo-

lyamatnak ellene akarnak állani, látnom kell, hogy az emberek értéke egészen megváltozik és a tömeg kezébe kerül minden hatalom.

En is itt mindnyájan keresztények, kérdelem, hogy állunk szemközt ezzel a helyzettel? Ha erre okosan felelünk, megoldjuk a nagy problémát, melynek ellenkezőjét kiáltják fülünkbe, mikor azt mondják, hogy Krisztust ki kell kapcsolni az új fejlődésből. Az a kérdés, hogy ennek a fejlődésnek mi legyen a célja. Röviden és nem is klerikális-n, hanem egy távoli álló ember írásából Rösskin nyilatkozatát idézem feleletül:

— Az ember kultúrájának célja az, hogy az ember minél nagyobb számmal állítson be boldog embereket az életbe.

Ettől a meghatározástól most át-térek krisztusi meghatározásunkra. Ha most föltennék Krisztusnak a kérdést:

— Mi ennek a kultúrájának a célja?

Elmosolyodnék, bár mint a szentírás mondja nagyon ritkán mosolygott és a saját írásából felelné.

— En azért jöttem a földre, hogy az emberek éljenek és bőségesen legyenek életük.

Krisztusnak felolvasom a kérdéshatár: Hát nem volt élet akkor? Hiszen akkor csak úgy zugott az élet. A római polgárok márványból kifaragott paloták között sétáltak, Indiából hordták a kincseket. Volt élet, csak úgy zugott minden és mégis azt mondta Krisztus, hogy azért jött, hogy életet hozzon. Világos hogy más életet értett Krisztus.

Más életet, az a belső életet, a lélek életét értette. Azért mondta a római rabszolgának, te ember vagy ép olyan ember, mint gazdád. Tehát Krisztus lelki életet értett, azt a lelki életet értette, amelynek principiuma le van fektetve az evangéliumokban és a hegyi beszédben.

A koldusbölcselek szerint jobb megalnálni, mint élni, mert az életet nem lehet megérteni, az élet rossz vice. Krisztus nem ezt az életet érthette. S a római kultúra, amelynek vertarany palotái és márványoszlopos sétaterei voltak, ugye összeroppant, meghalt, lesült a föld felszínéről, mert nem volt krisztusi élete.

Rösskin meghatározásával tehát összejöttünk. Oh, a boldogság ritka csodanövény, nem nő meg esetleg Rösschöld lelkeiben, de kivirul az utcaséprő kutyahőjében. Mert mi a boldogság? Belső életrend és harmonia. Ez kell a kultúrába. A nemesség pedig nem a kutyabőr, sem a lélcimer. A vérben van a nemesség. Boldog és nemes lélek kell a kultúrához, tehát ugyanaz, amit Krisztus mondott:

Ut vitam habeant!

Menjünk egy lépéssel előbbre. A kultúra célja és az emberek fejlődése közötti összefüggésre. Az ember értékének emelkedésével a költőtség kezd megszűnni. A jobbágy nem költőzhetett szabadon és én ebben látom legnagyobb jellemzését a 100 év előtti helyzetnek. Nem vádolom azt a kort, csak jellemzem. A kultúra sem adott eszközt az életmódok kiszélesítéséhez. Ha a párisi egyetemen előadott valami új eszmét egy professzor, 30—40 év múlva értesültek pl. itt Magyarországon róla.

(Vége köv.)

Francia fűzők, himzések, csipkék, ruhadiszek,
gombok legolcsóbb beszerzési forrása
NOFITZER JÁNOS ÜZLETÉBEN NÁDOR-UTCA 5. SZ.
TELEFON 49.

Moskovits cipőgyár!

Hölgyeknek, uraknak bámulatosan finom készítményű
különböző fess formájú cipőkben dúsraktár.
Telefon 304.

Javitások elfogadtatnak.

Iskolásfiuknak, leánykáknak jó erős, tartós
cipők Moskovits-nál olcsó árban kaphatók.

Székesfehérvár, Nádor-utca 6.

Üzletvezető Kostyellik Sándor.

dokból és térdnadrágból, — aminek következményeit jól látja Vinkóczy kartárs is, megvázolva cikkében amugy öregéből a jövőt, nem lehet más megjegyzésem, mint Könyves királyunknak a boszprányokra vonatkozó szavai: nek mertiv fiats!

Kántortanító.

Elfogták.

A sikkasztó postatisztviselő.

Megirtuk, hogy Bató István postatakarékpenztári tisztviselő apránként 2000 koronát sikkasztott s a mult hó folyamán megszökött. A törvényszék köröző levelet adott ki ellene s az ebben foglalt személy leírás alapján Batót Budapesten, ahol eddig sikkerült neki a rendőrség elől elbudosnia, tegnap délután egyik fehérvári-úti korezmában két detektív letartóztatta.

Bató a főkapitányságra került, ahol azonnal kihallgatták és őrizet alá helyezték. Az elfogatásról a budapesti rendőrség azonnal értesítette a fehérvári rendőrséget a nyomozás megszüntetéséért. A megtévedt fiatal tehát elérte az igazság sújtó keze.

PROHÁSZKA PÜSPÖK írói jubileuma Budapesten.

Az országos Pázmány Egylet közgyűléseivel kapcsolatban nagyszabású ünnepséggel tartotta meg Prohászka püspök 30 éves írói jubileumát. Az ünnepélyt avatott közgyűlésen nagyszámu előkelőség volt jelen, élén a hercegprímással, hogy résztvegyen annak a nagy írónak jubileumán, aki minden tolvonásával katolikus gondolatot ébreszt, aki a nagy eszmékre, ideális magaslatoakra irányítja az emberiség tekintetét.

Prohászka püspök nagystíliú megnyitó beszéde, amely meszteriesen volt megalkotva, óriási hatást ért el. Különösen az a részlettel, amelyben Szent Ferencnek alakját állítja oda az egyesület elé védőszentnek. Elragadóan rajzolja a nagy szentet íróttal a kezében, aki írni is tud.

A jubiláns főpásztor dr. Mihályfi Ákos egyetemi tanár üdvözölte nagyobb szabású beszédét, amely szintén mélyen megragadta a hallgatóságot. Művésziesszen rajzolta meg a nagy lángésznek, az írőapostolnak alakját, aki minden katolikus mozgalomnak az ereje, a gyökere, vezetője. — Egy modern apostol, akinek buzgósgát, tett-erejét az emberfeletti munka sem tudja kimeríteni. Is gy szelteme még az újságot is az apostolkodás eszközkévé tette.

Jó újságíró akkor lesz az ember, ha írásaival az olvasóközönségre hatni tud, mondotta beszédében. — A hatás elérésénél nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni a hatás eszközeit. A hatás kedvéért nem szabad ellenkezésbe jönnünk a világnézettel, a jó ízléssel, az újság céljával, amint ezt a mai sajtó teszi.

A meleg üdvözlést a főpásztor kedves szavakkal köszönte meg.

A Pázmány-lakomán a szokásos beszédet Dudek János egyetemi tanár mondotta.

HULL A LEPEL

Katonaszabadító
iroda
Székesfehérvárott.

Szenzációs nyomozás foglalkoztatja napok óta a székesfehérvári rendőrséget.

Nem másról, mint egy éveket óta működő katonaszabadító iroda leleplezéséről van szó A nyomozás részleteit a rendőrség a lehető legnagyobb titokban tartja s amit ennek dacára sikerült megtudnunk az ügyről, azt az alábbiakban adjuk.

Régóta suttogták a városban, hogy Székesfehérvárott egy olyan katonaszabadító iroda mű-

ködik, melynek az egész Monarchia területén mindenfelé vannak összeköttetései.

Jó pénzért sok legény megszabadult a fegyvenszolgálat alól ennek az irodának a közreműködése révén. Erről az állítólagos irodáról, melynek tagjai között előkelő állású emberek is vannak a suttogás szerin, most rántják le a leplet s a leplehullás után valószínűleg rövid idő alatt tisztán fogjuk látni, hogy a jelenleg még a suttogás és titkolózás homályában levő katonaszabadító iroda tényleg van-e és ha van, miben áll az ügye.

Egyelőre mint tényeket csak a következőket közöljük:

Egy helybeli átvédgélő 3-4 nappal ezelőtt átadott a rendőrségnek egy levelet, mely súlyos vádakot, sőt csaknem bizonyítékokat tartalmaz egy székesfehérvári ügynökről arra nézve, hogy ez valakit (konkrét eset) pénzért kiszabadított a katonaságtól. Hogy a levél nem a papírkosár fenekére való üres írka-írka, azt bizonyítja az a körülmény, hogy Simon Sándor tb. rendőrfőkapitány, Sulyok János és Hübner Imre rendőrbiztosok másnap délelőtt már házkutatást tartottak a fejelemtett ügynök lakásán. Több iratot találtak, de hogy mik azok, azt nem tudhatjuk. Állítólag tanukat is hallgattak ki.

Munkatársunk Simon Sándor tb. főkapitányhoz fordult felvilágosításért ez ügyben. A nyomozás vezetője kijelentette, hogy Székesfehérvárott katonaszaba-

Előjáró beszéd

egy kis vershez.

Nagy megpróbáltatásokon megyek keresztül.

A mult héten — örökké feledhetetlen hidegen mosolygó téli nap volt — súlyos műtétet végeztek nagyobbik leánykámön. Édes anyja volt vele, ő ott élt át a legborzasztóbb másfél órát, amit a Gondviselés egy anyának kimérhet: őn itthon rettegve vártam a táviratot, — hogy megtörtént... Es meg történt. S két hete mult már s ők még mindig ott vannak Budapesten a Fehér-Kereszt gyermek kórházban.

Nekem itthon kelle maradnom — s itt élünk nagy árvaságban kisebb leánykámmal és számolgatjuk a napokat: — mennyi mult már

el a magány keserves napjaiból — és számolgatjuk, — mennyit kell még lekínódnunk addig — míg megint együtt leszünk.

Már nyolcadik napja multot, a mikor déli időtájt hivatalomból hazajöve írásztalomon egy némi fentartással kalligraphikusnak nevezhető írást találok. — Az bizony vers volt. Vera leányom írta Nicole leányomhoz.

Az a sok keserű sirás, sóhajlás, vágy verssé vált a kis szivében — és mikor én elolvastam — a meg-natottság és a büszkeség töltötte el lelkemet.

Tudom, hogy az a vers nem jó, a poetika legelemibb szabályain úgy keresztül tapos, hogy még, — de érzen, hogy igenis az a vers tökéletes, mert mind az benne van, a mit mi két héten keresztül napról-napra elmondogattunk egymásnak, csak mindig más szóval és rímek nélkül.

Valóban, az a vers nem jó, — de nem rejthetem el a közönség elől. Egy tizenegy éves gyermektől, ha elfogadja a közönség — úgy fogja venni, mint egy mosolyogva nyújtott lilomszálat, mely abból a dobogó, anyjéért, nénejeért epedő kis szivből fakad.

En nem változtattam rajta egy szót sem, meghagytam úgy, amint ő írta, még ott sem javítottam ki, ahol megkívánta volna az értelem. Hagytam, hadd maradjon érintetlenül, minden hibájával, bizonytalanságával.

Ha pedig valaki azt mondaná, hogy e kis verskiadás — tolkodás a közönség elé, azt arra kérem, gondolja bele magát az én helyzetembe s akkor mondja meg, hogy nem lenne-e egy apától a gyermeke bármilyen versének eltitkolása — álszemérem?

R. D.

JERTER HAZA.

Mint egy kicsiny rab madár,
Ki szabadulásra vár,
Mint egy kicsinyke rab,
Ki enni, inni kap,
De mi legdrágább neki,
Szabadságát nem leli.

De nem madár, kiül beszélek,
Kis lány ó, minő magam vagyok.
De százszor jobb, mint mily én vagyok.
Búsan tekint ki a közház ablakán,
Esz, vagy hó esik talán?
Ho esik s a gyermekek mily vigan jönnek ki
az iskola kapuján.

De vele van jó Ejesanyja,
Ki, hogyha fázik, betakarja,
Ha sir, megvigasztalja,
Es ha szomjas, megittatja,
De én, kinek fülébe nem hangzott Ejesanya
[szava],
Kérve kérlek beviceteket, jertek mar haza!

Kévt. Vera Maria.

FAJGYÜMÖLCSÖK:

Tiroli körte Vajonc. Tiroli alma Rosmarin.

Almería szőlő. Magyar szőlő.

MESSINIA
VÉRNARANCS

HIRTLING KÁLMÁN

csemege és fűszer áruháza, Nádor-u.

ÁRUIM MINTASZERÜEK! — ÁRAIM JUTÁNYOSAK!

Kiszolgálásom pontos. Telefon 207.

SZÁRÍTOTT FŐZELÉK:

Vágott zöldbab. Cukorborsó fiatal.

Leves zöldség. (Julienné)

Spenót, sóska.

Szárított kaliforniai gyümölcsök,

Compotnók.

Horváthné és Rónainé
KÖNYV ÉS PAPIRÜZLETE.
KOSSUTH-UTCA 15.

MINDENNEMŰ
ÍRÓ és RAJZSZEREK
művészi kivitelű levelezőlapok,
a legújabb felvételű
GRAMOFONLEMEZEK
kaphatók.

Dús választék.
Imakönyvekben.
Jutányos árak. — Szolid kiszolgálás.

ditási ügyben tényleg folyik a nyomozás, az iratokat átteszik a budapesti rendőrséghez, de nevéket nem mond.

Mivel pedig a rendőrség kiadása nélkül egyelőre kellő támaszunk ez ügyben nincs, a nevéket — egyelőre mi sem írhatjuk meg.

JÖJJETEK!
IMÁDJUK ÖT!

Vasárnap, hétfőn,
kedden reggel 5
órától este 6-ig
szentségimádás
a székesegyházban.

H I R E K.

N a p t á r.

Február 2. Vasárnap.
R. Kath.: Gyertyasz.
Pro.: E.
Gör.: Eutan. apát.
Nap kel.: 7 ó. 28. nyugszik 5 ó. 00.
Hold kel.: 5 ó. 33. nyugszik. 12 ó. 49.

Farsangi naptár.

- Február 2. Szentkoronás Vasutas Szövet-ség hája. Magyar Király.
- Február 2. Polgári Jalkör hangversenyej egybaktató táncestély. Szon-lisván terem.
- Február 3. A Székesfehérvári Kerkpár Egye-sület teatélye Lutzkóvits ven-déglő.
- Február 4. Kath. Legényegylet táncfüzé-keje.
- Február 3. Belv. Kath. Kör. teatélye.
- Február 4. Iparoskór házimulatsága.

TINTACSÖPP.

Az iskolában most zá-rul a félév. Fiúk, lányok hazaviszik az értesítőt. Van öröm. Van nemu-lass. Szülők szidják a ta-rárt, a tanítót. És ha nem is marházzák le, de olyan szülő nagyon kevés akad, aki még annyit sem gondol magában, hogy ő nem tanár, de ő job-ban tudna tanítani, nevelni.

Igy van ez, talán mióta iskola és tanár és szülő van a világon. A világ azért tovább forog. To-vább forog s minden marad a régi és ismétlődik félévről fé-lévre. Csak valami nem marad a régi, valami mindig nagyobb lesz, valami mindig érezhetőbb lesz, sőt ez a valami most, talán épen ma, vagy holnap épen nemzeti veszedelmé valik és egyik helyen tiltakozó vonag-lik erőtlennül, de más helyen mérgez, mótelyez és rettenetes átokként apáról fiúra száll. S mi ez? Az elkeseredés ez. A tanítással foglalkozó osztály, nevezzük ma tanárságnak, hisz a tanárok baját vannak most előtérben, elkeseredése s oly jellemző hidegsége.

A szülők szidalma megnőtt s a társadalom ma ellensége a tanárságnak. Miért? Hogy lehet az? Tényleg olyan alávaló lusta söpredéknép a tanárság, hogy kárörvendve joggal kiállják felő-fesztud meg! Hogy nincs egy hang, egy idegen, nem tanári hang, mely tiltakozott volna a tanárság meghurcoltatása ellen? Hogy nem volt ember, kör, egylet, párt, felekezet, vagy nem tudom mi, aki vagy amely a tanári munkát értékeli, mér-legelni tudta volna és erős vá-l-lal visszalökte volna az új, a felemelt terhet? Hiszen ma min-denre lehet fogni pasast szépre, jóra, hüvre, csalásra, betörésre, mindenre akad társ, mindenki-nek van barátja: jó embernek, gazembernek és csak a tanár-nak ne volna? Nincs. Nincs bi-zony. És ez a "Nincs keseríti el a tanárt, mert igaztalan, mert fáj s vergődik erőtlennül s véde-kezik gyengén eredménytelenül, de!! De! Bizzad fiadat, lányo-dat egy elkeseredet embernek kezeire, ki világtájdalommal szí-vében, töled idegen gondol-a-tokkal agyában a Te fiadat ve-zeti, oktatja, nem gondolod, hogy ennek nem lesz jó vége? Nem gondolod, hogy... nem te nem gondolsz semmit, te továbbra is maradsz, ami voltál, mert ez a te átkod, mely alatt, vesztedbe rohansz mint egycm mint társadalom.

Diabolo.

Adomány. A Székesfehérvári Takarékpénztár már évek óta csendben, de nagy hatással pártolja a helybeli ipart. Osztá-lékából évenként 40 koronát, két éve 100, s a jelen évben 518

koronát juttatott az ipariskola igazgatója kezébe, hogy helyes felhasználással az iparostanulókat önképzésre, műveltségre, jó magaviseletre s szelidebb er-kölcsre nevelje és szoktassa. A most adott 518 koronát három iparostanuló kapta oly feltétel alatt, hogy magát a jutalmat csak 24 éves korában veheti föl, a tőkének kamatával azonban szabadon rendelkezik. Ha a nevelésben a jutalomnak van ha-tása, akkor senki sem vonhatja kétségbe, hogy a Székesfehérvári Takarékpénztár nagy mér-tékben pártolja a magyar ipart. Hiszük, hogy Székesfehérvár társadalmi nyilvántartja e pénz-intézet és emberszeretettől át-hatott eljárását.

A vármegyei állandóvá-lasztmány tegnapi délelőtt ülést tartott Szűts Jenő alispán elnö-kletével. A közgyűlés elé kerülő ügyeket tárgyalta. Hosszabb vita a községi vadászterületek bérbeadásáról szóló szabályren-delet megváltoztatásánál fejlő-dött ki. A seregélyesi hitfeleke-zeti tanítók drágasági pótlékot kapnak. Az ezzel járó teher alól gróf Zichy János nagybirtokos mentesíteni kívánta magát. Az állandó választmány azonban a tehernek az összes adókra való kirovása mellett foglalt állást. A körház világítási szerződését a körházi bizottság határozatahoz képest levették a tárgysorozat-ról.

Vakok estélye lesz február 23-án este fél 8 órakor az ipar-iskola tornatermében.

Utcaburkolás. Deák Ferenc-utcat a vízvezetési munkálatok után azonnal burkolni fogják és pedig a terv szerint (keramittal.)

Nagyon szomorú és szálnas körülmény arra a nőre, aki még ma sem tudja, hogy kifogástalan izlésű finom costum szöveteket a posztókereskedésbe kell keresni nálunk Rudbányainál.

A magyar ipar berkeiből. Öv. Gréger Vendelné tegnapi délelőtt Zavaros rkapitány elé vezette Lajos nevű fiát, kinek arca úgy össze volt verve, hogy két zöid foltoktól véraláfutásoktól tarkállott. Azt állítja a fiu, hogy Jávorszky Ferenc bu-dai-uti fodrászmester, akinél ő inas, megverte. A fiúról orvosi látleletet vettek fel s a rendőrség megindí-totta az eljárást.

Makulatur papir szerkesztő-ségünkben eladó.

Köszönetnyilvánítás. Mind-azoknak, akik felejtethetlen fér-jem ravatalára koszorút helyez-tek, akik a temetésén részt vet-tek és akik bármily körülmé-nyek között fájdalomukat eny-híteni szívesek voltak, ez uton mondunk hálás köszönet özv. Papp Jánosné és családja.

Könnnyű a papoknak. Öszinte részvételt vesszük a hirt, hogy a törökbálinti származású P. Wittin-ger Piust, ki évekkel ezelőtt a móri kapucinus rendháznak volt kedves és köztiszteletnek örvendő házfő-nöke, később a budai rendház agi-lis tagja, leguőbb pedig Pozsony-ban teológiai tanár súlyos ideg-baja miatt a lipótmezei elmeogyi-intézetbe kellett szállítani. A sze-rencsétlen ipáter, kinek felgyógyu-lása azonban még remélhető 49 évesen.

Halálozás. Pusztázamori Ment-ler Bélané sz. Horváth Jolán jan. 31-én éjtel 2 órakor rövid szen-vedés után életének 29-ik, boldog házasságának 7-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 2-án d. u. 4 óra-kor lesz Kápolnásnyéken.

Mindenemű drogeriái cik-keket ALBA drogeriában ve-gyünk.

Eljen a tömegsztrájk! Ez volt a címe annak a röpiratnak, amit a szociáldemokrata part adott ki s a mit városunkban tegnapi délelőtt a főtűcán osztogattak. A rendőrség a röpiratot elkobozta mert terjeszté-sére városunk területén nem adtak engedélyt. A röpiratot osztogató Ströbl József 21 éves felsőkirály-sori lakos ácsesség ellen megindí-tották a kihágási eljárást s a rö-piratból egy példányt átküldött az ügyészségre a rendőrség, mert tar-talmában lázítást látott.

Minden pénteken Friss DUNAI ponty, BALATONI fogas, süllő és csuka kapható. Hirt-ling Kálmán csemege üzletében. Telefon 207.

A kápolnásnyéki vesztétség. Megirtuk, hogy Kápolnásnyéken egy vesztétségcska dühöngött. Meg-állapították, hogy két macska ve-zett meg a faluban egy idegen macska marásától. Ezen macskák egyike megmarta Kolonics János 14, Tunyogi Mihály 18 és Pap István 12 éves fiukat. Pastouer in-tézetbe vitték őket. A faluban az összes macskákat kiirtották. Mivel több állatot megmártak a macskák, az ebzárlatot is elrendelték.

GRAND HOTEL

ESPLANADE

NAGY SZÁLLODA

BUDAPEST,
III. ZSIGMOND-U. 38-40.
Telefon 130-35.

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében.) — A modern technika leg-újabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült hat emeletes szálloda

pezár fényvel berendezett **250 szobával.** Részletor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-meleg víz, villanyvilágítás. Líték, kúton olvasó-, tárgyaló-, író-szobák stb. **Elsőrangú étterem és kávéház.**

Penziórendszer is. Kereskedelmi utazók és fűrdőzők. **Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt Szíves párt-fogás kért**

nek igen alkalmas. A vonatokhoz saját autójáratok. **||** Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt Szíves párt-fogás kért **||** Szíves párt-fogás kért

PALLAI MIKSA, igazgató tulajdonos.

— **Az uraság kutyája** Hári György 62 éves vándoresernyőt Tácon ugy megmaria az uraság kutyája, hogy a szegény ember súlyos sérülésével kénytelen volt magát a Szent György kórházba felvétetni.

A farsangban látni megzöldült, barnult, szürkült, volt fekete férfilyöntöket, ezeknek szövetei nem a Rudbányai Imre kizárólagos posztókereskedéséből valók.

— **Baleset.** Dezső Pál, a Weisz és Tull cég kocsi gabonát akart szállítani a Palotai utcából a vasútra. Mikor a kocsira felépett a sikos kövön elcsúszott s az ekkora elindult kocsi keretei alá került. A 25 métermáza rakományu kocsi hátsó kereke keresztül ment a szerezésnél ember jobb karján amely eltört. Dezső Pált beszállították a Szent György kórházba.

— **Az időjósok** a következő hetek és napokra esőt és hideg időt jósolnak. Ezzel az emberiség, feltétlenül a meghülésnek van kitéve. Azért célszerű mindjárt a kezdetnek kezdetén, a Réthy főle pemetefü cukorkákat használni, melyeknek doboza csekély 60 fillérbe kerül. Azonban ügyeljünk, hogy minden dobozon a készítőnek neve, Réthy Béla gyógyszerész rajta legyen, mert csak akkor valódi.

Székesfehérvár egyedüli kizárólagos kávé és tea üzlete a **FIUMEI kávébehozatal.** Telefon 250.

— **Bikavásár.** A Fejérmegyei Gazdasági Egyesület szokásos évi bikavásárját Székesfehérvárott március 13—14-én tartja meg.

— **A csösz kutyája.** Nojzer József ligelő kutyája Vörös Jánosné seregélyesi uti asszony lábát marta össze. A kutyát elszállították a gyepmesteri telepra.

Egy jóházból való fiu tanulól felvétetik a Keresztény fogasztási szövetkezetben.

— Az **Élet** c. szépirodalmi képes hetilap február 2. számában Krúdy Gyula folytatja Mari, a tél leánya c. regényét, elbeszéléseket írtak Andor József és Török Gyula, verseket Telegy József, P. Pál Ödön és Lendvai István. Ezenkívül Sztrakoniczky Károly cikke a német áfiumról, Milotay István vasárnapi levele az új török forradalomról és Gineverné Györy Ilonka kis tanulmánya Lloyd Georgetről, valamint a rendes kritikai rovatok egészül ki az **Élet** legfrisebb számát.

Fogak Kovács Dezső műfogászati termében Székesfehérvár (Rózsa-u. 5. sz. a., a Zirci templommal szemben).

Szigeti kamarai fényképész naponta tetemesen mérsékelt árszabás mellett első rangu kifogástalan munkával szolgálja ki a nagyrészt községeket. Vasár és ünnepnapokon ezen felül a régi 30 %-os kedvezmény fent marad.

— **Olympia mozgófényképszínházban** február 1 és 2-án kiváló mozi újdonság „Az utolsó pillanatban” 9000 m. szenzációs dán schlager dráma kerül színpadra. Óriási műsor keret: 1. A talált gyermek. 2. Az életút. 3. A szalmaözeveg görbe napja. 4. Egy angol farm. Szombaton egy előadás este fél 9 órakor. Vasárnap 4 előadás 3, 5, 7 és 9 órakor.

— **Sakk.** A helybeli sakköző társaság febr. 2-án d. u. 6 órakor tartandó közgyűlésen vitatja meg a magyar sakk szövetség újabb irányával szemben való álláspontját. A szövetség részéről Sterk Károly sakkmeister is megjelenik.

vasárnap este a Fekete Sas szállóudában katonazene!!!

— **Anyakönyvi kimutatás.** 1913. jan. 25-től jan. 31-ig. Született: törvényes fiu 17, leány 5, törvénytelen fiu 1, leány 1, összesen: 23. Elhalt fiu 1, leány 2, férfi 5, nő 5, összesen 13. Eszerint a házálózást a születés 9 el multa felül. Házasságra lépett 6 pár.

Elháltak:
Parrag Julianna r. k., 26 éves Seregélyesi-ut 1.

Tujner József r. k. felsőpariskolai tanuló, 18 éves, Seregélyesi ut 1 Szabó András r. k. kisbirtokos 70 évek, Homokor 61.

Kneisz Mária r. k. 68 éves, Seregélyesi-ut 1.

Belák István r. k. kisbirtokos, 50 éves, Seregélyesi ut 1.

Vizenfart Béla ref. 3 hónapos, Széchenyi utca 54.

Gruber Lajosné Brandt Margit r. k. 38 éves, Sörházalom.

Dorner Anna Mária r. k. 1 hónapos, Seregélyesi ut 1.

Pörje István r. k. földmives, 23 éves, Seregélyesi ut 1.

Özv. Bódai Ignácné Horvát Zsuzsanna ref. 51 éves, Tobak-u. 17.

Nikos György r. k. földmives, 66 éves, Almássy telep.

Pallag Mária r. k. 23 hónapos, Tobak-u. 19.

Özv. Német Hajdu Páiné, Osztaics: Anna r. k. aggintezeti gondozott, 87 éves, Rákóczy-ut 12.

Enyveshát!

10 darab fénykép 80 fillér
Nádor-utca 13.

Egyesületi élet.

Táncfűzérke. A székesfehérvári kath. legényegyesület febr. 4-én Távirdu-u. 6. sz. helyiségében zártkörű táncfűzérkét tart. Belépőjegyek csak meghívóra adunk, kezdete 8 órakor, belépődíj személyenként 40 fillér.

Felülvezetések. A vörös kereszt egylet 1913. évi január hó 23-án tartott teaeestélyen felülvezettek: Gr. Széchenyi Viktor és neje 46 K, Löwinger Mór, Wieber Adorján 20—20 K, Reich Alfréd 16 K, Deutsch Aladár, Dréher sórraktár, Özv. Hahn Jakabné, Karl István, Schlamadinger Gyuláné, Schreter István, Dr. Szabady Józsefné, Wertheim Armin 10—10 K, A. R. Korossy Albert, Dr. Schlamadinger Jenő, Schlésinger Sándor 8—8 K, Bernstein Sámuel, Deutsch Ignác, Káldor Dávid, Dr. Kárnik József, Keller Izsó, Dr. Löwy Márk, Dr. Szűts Gedon, Varga Elemér, Wertheim Pál, Wolf József 6—6 K, Deutsch Oszkár, Heller Dávid, Dr. Löwy Károly, Pető Miksa, Revitzky Örnagy, Özv. Steinitz Adulné, 5—5 K, Gromann Lajos, Grosz Bernát, Havranek Józsefné, Hofmann Lajos, K. V. Klein József, Minich Samu, Dr. Pataky Armin, Pick Miksa 4—4 K, Grósz Aladár, Dr. Holló Jenő, Kovács Dezső, N. N. Pető József, Rosencveig Lászlóné, Streit Ferenc, Gróf Vay Miklós 3—3 K, Albert Mathild, Altstedter Marcel, Dr. Gerber Károly, Grünfeld Ja-

kabné, Jelenik Antal, Kálmán Sándor, Klein Ignác, Kovács Sándor, Marton, Özv. Miril Ferencné, N. N. Renaudné Berta, Reil Sándor 2—2 K, Köhler József, 7 N. N. Palánszky Ilona, Vígázó Imre 1—1 K, kiknek az elnökség ezúton mond hálas köszönetet.

Ez alkalommal megemlíjük azt is, hogy az este nyolc nő mellü találatot; tulajdonosa átveheti a rendőrségnél.

Esküdtszék.

A székesfehérvári kir. törvényeszkénél február havi ülészakában megtartandó esküdttörvényi főtárgyalások sorrendje. — Febr. 3-án Gaics István gyilkosság kísérletének és több ember ellen elkövetett szándékos emberölés büntette. — Febr. 4-én Nogula Józsefné és 1 társa szándékos emberölés kísérletének büntette. — Febr. Németh Imréné házastárson erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés kísérletének büntette. — Febr. 6-án. Oláh János halált okozott súlyos testisérítés büntette. — Febr. 7-én. Willmek József és társai több ember ellen elkövetett szándékos emberölés kísérlete.

Tanulmányok.

Írta: Dr. Bierbauer Viktor
(Folytatás.)

A kutvizek bírálata.

Felületes kutak vize akkor tiszta, ha a környező talaj is tiszta, s semmi sem folyhatik semerről sem bele szennyezett vagy fertőzött anyagi A kut környékében nem szabad azért mosni, árnyékszék, ezek ürögörei 20—25 méter távolban legyenek, trágyadomb szintén. Akkor is a pócegödörök falazása mindenfelől vízhatlan anyagból legyen. A kut fala maga is vízhatlan anyagból legyen készítve, cementbe áztatott téglából, cementtel hezsgolt kőből vagy betonból. A kut környéke magasra taposott agyagréteggel legyen ellátva. A kut aknájába a deszkából készített úgynevezett „dob”-ot sem szabad alkalmazni, mert a rothadásnak van kitéve a moszatok könnyen tannyát ütnek. A kut ne legyen nyitott, hogy felülről se juthasson bele semmi se, ezért a vödörök kutak sem hygienikusak. A kut szivattyúval legyen ellátva.

A kutviz szennyeződése.

Megvizsgáljuk a kut falait, nincs-e nyílás a beszivárgásra, melyet észreveszünk rögtön s mert a beszivárgás helyén a kut fala zöld s ott tele van zöldesbarnás moszatokkal. A kutba való leszállásnál óvatosságnak kell lenni, mert a tisztátalan kutban szándioxid is szokott előfordulni, a mely mérgező gáz, esetleg methán vagy egyéb gázok. Azért előbb égő gyertyát kell lebecsajtani, s amennyiben elalszik, úgy előbb a kutat gyökéres szellőztetésnek vetjük alá.

Megnézzük, nem-e találunk a kut vizében oly anyagokat, amely ürülékből, vizeletből, tehát ürögödör tartalomából származik. Erre több liter víz szükséges. Bepárolgatván a murexid próbat végezi el a vegyvizsgáló. Azonban ez egy kissé fáradságos dolog, van erre egy egyszerűbb is, a fluoreszcín kálijum próba. Ez egy vörös barnás por, melynek lugos oldata gyönyörű

sárgászöldes színben fluoreszkál. Ennek tömény oldatából pár liter beöntünk a gyanúsított pócegödörbe (esetleg más a kuthoz közel levő szennyre gyanus helyre). Ha van összeköttetés a gödör, a szennyezett hely és a kut között, a fluoreszcín kálijum is utat talál a kutba, melynek vizét napokon keresztül figyellel kísérik s miután a fluoreszkálása megmarad még 1 a 100'000-hez is, igen könnyen reá ismerünk a kimert vízben. Ugyan ez áll egy másik szerrel is, a sapróllal, ezzel is így járunk el, mint a fluoreszcinnel, az ő penetran karbolszerű szagát megtartja a legnagyobb hígítás mellett is. A kutviz szennyezettsége mellett szől még az is, ha a bakteriumok száma igen nagy. Lehetséges, hogy a bakterium mennyiség magában a kutban szaporodik, mert a kut kevéssé lett merítve s nem s házagon keresztül vitetett be, azt könnyű eldönteni. Egyszerűen ki kell a kutat teljesen meríteni s ha a bakterium mennyiség a frissen összegyűlt vízben is oly nagyszámú, bebizonyított dolog, hogy nem a kutban szaporodtak el, hanem úgy jutottak el a vízbe a talajon át.

(Folyt. köv.)

Színház.

Heti műsor:

Vasárnap d. u. János vitéz.
este: Suhanc. Nagy Gyula fellépte.
Hétő: Hoffmann meséi. Nagy Gyula fellépte. (Leszáll. helyarákkal.)
Kedd: Cabaret.
Szerda: Vigécek.
Csütörtök: Saphó. Fekete Irén jutalom játéka.
Pántek: Éva. Leszáll. helyarákkal.
Szombat: Kukta kisasszony. Énekes bohózat.

Székesfehérvár sz. k. város rkaptánysága mint ragdóri büntető bíróság.

1912 kih. 10782 sz.

A székesfehérvári rkaptányság, mint I. fokú rendőri büntető bíróság rendőrbírája Zavaros Aladár rkaptány, a vad képviselőségben t. ügyész részvétele mellett terményhamisítási kihágással terhelt özv. Lukács Jánosné kihágási ügyében Székesfehérvárott 1912 év nov. hó 23. napján megtartott nyilvános tárgyalás után következőleg

Ítélt:

özv. Lukács Jánosné nagyhantosi születésű, 62 éves r. k. földmives-nő székesfehérvári lakos az 1895; XLVI. tc. 3. §. a. és c. pontba által köző kihágás miatt, melyet azzal követett el, hogy az általa termelt tejet meghamisította és a meghamisított tejet forgalomba hozta, a rbtk. 21. § alkalmazásával az 1895; XLVI. tc. 3. §. alapján 1 részben az államkincstárt, 1 részben a v. szegénypénztárt illető hetvenöt és huszonöt korona, továbbá hetvenöt és huszonöt korona pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén pedig négy és két napi továbbá négy és két napi elzárással büntettilik. Köteles ezen összeget 15 nap alatt különbeni közíg végrehajtás terhe mellett megfizetni. Az elzárás alkalmazása esetén az élelmezési, valamint a netán felmerülő eljárás költségeket sajátjából tartozik viselni.

Köteles egyuttal terhelt 8 kor. vegyvizsgálati díjat 15 nap alatt közíg. vltás terhe mellett a vegy-

vizsgáló állomás részére megfizetni. Elrendeltetik egyuttal, hogy jelen tétlet jogerő után a „Fejérmegyei Napló” c. napilap egyik példányában terhelt költségén közzététessék.

Megokolás:

A vegyvizsgáló állomás szakvéleményéből kétségtelenül megállapítható, hogy a terhelt által termelt és eladásra boesajított tej hamisított, vizezett volt.

Terhelt a tárgyalásorán beismerte, hogy a tejet forgalomba bocsátotta, tagadta azonban, hogy a tejet bármi módon meghamisította volna, beismerte azonban viszont terhelt azt, hogy a szóbanforgó tej a termelés időpontjától a mintavétel időpontjáig idegen kézen meg nem fordult.

Mindezek alapján terheltet a rendelkező részben feltüntetett büntetéssel megbüntetni kellett.

Terhelt büntetlen előlete és részbeni beismerése enyhítő körülményül vétettet és erre tekintettel a kbtk. 21. §. alkalmazandó volt. A költségeiben való marasztalás a Rbcsz. 213. §. alapján, a hírlapi közzététel pedig az 1895. XLVI. tc. 7. §. alapján mondatott ki.

Kmf.

Zavaros
rkapitány, rb. bíró.

Ezan ítélet terhelt előtt nyomban kihirdetetté, miután felebbezési jogára kitanított az ellen felebbezett.

Kmf.

Zavaros
rkapitány.

mint r. büntető bíró.

Székesfehérvár szab. kir. város tanácsa, mint II-od fokú re. d. bírói büntetőbírósg. 205/1912. szám.

Székesfehérvár szab. kir. város tanácsa, mint a közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt kihágási ügyekben való eljárásra hivatott másodfokú rendőri büntetőbírósg. a rendőrség hivatalos feljelentése folytán öz. Lukács Jánosné Petőc Anna ellen a székesfehérvári rendőrkapitányi hivatal, mint elsőfokú rendőri büntetőbírósg. 1912. kih. 1078 szám alatt folyamatra tett kihágási ügyben terhelt által a fenti számú elsőfokú ítélet ellen benyújtott felebbezés folytán következőképen

Ítélet:

A tanács, mint másodfokú rendőri büntetőbírósg., a rendőrkapitánysg., mint elsőfokú rendőri büntetőbírósg. 1912. kih. 1078 számú ítéletét, mellyel öz. Lukács Jánosné sz. Petőc Annát az 1895. évi XLVI. tcikk 3. a és c. pontjában megállapított kihágásban vétkesnek mondotta ki s 75+25+75+25 K pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 4+2+4+2 napi elzárásra és 8 kor. vegyvizsgálati díj megfizetésére és az ítéletnek hírlapi közzétételére ítélte, felülvizsgálván azt indokainál fogva helybenhagyja.

Erről a rendőrkapitánysg. a további intézkedések megtétele végett értesíti.

Székesfehérvárott, 1912. évi december hó 19. napján.

Námessy János,
tanácsos s. k.

A másolat hitelül:

Zavaros Aladár,
rkapitány, rb. bíró.

V.

Jogerős, végrehajtható!
Székesfehérvár 1913. jan. 22.

Zavaros
rkapitány, rb. bíró.

Nyiltér.)*

A titkos tudományok,

miképpen kell az állatokat kövérre tenni, hogy óvjuk azokat a betegségtől, hogy kapunk több és jobb tejet, hogy gyógyítunk sánta lovakat, hogy érjük el, hogy a tyúk többet tojjon stb. könnyen megtanulhatók.

Minden gazda, aki ezt tudni akarja, kérje **Mr. T. PARAS-KOVICH** főhercegi kamarai szállító, állatorvosi házikönyvét *teljesen ingyen.* **Czollner László** gyógyszerésztől Székesfehérvár vagy **Steiner Béla** drogériától Székesfehérvár.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Apróhirdetések.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Azonnali belépésre egy irodistanó felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Lapok, folyóiratok megrendelhetők Horváthé és Rónainé papírüzletében, Kossuth-u. 15.

Hölgyek figyelmébe ajánlja magát tapasztalt szülésznő, ki ügyességéért a bábaképzőben kitüntetés nyert. Öz. Podhanszky Józsefné, Vig Mária, Rákóczi-utca 25.

5 esetleg 6 szobás modern urilakás aug. 1-re kerestetik. Cim leadandó a kiadóhivatalban.

Forgó-utca 9. számú ház szabadkézből eladó.

Cimbalom. Helyszüke miatt 65 koronáért eladó egy keveset használt jókarban levő pedálos cimbalom. Háltér 17. sz. a.

Egy buzaöld kukorica vetés alá a Basában kiadó. Sörpince-utca 20. sz.

Eladó jövedelmezőház a felsővárosban (9 szoba, 4 honyha, pince, kert stb.) 7 évig adómentes. Bővebbet Öz. Fürstné Ösz-utca 24.

Budai-uton jó forgalmu helyen két kemenczés sütőde május 1-ére kiadó. Bővebb felvilágosítást ad Csitkey József Déli vasúti műhely.

Eladó bérkocsik! A következő egyfogatu bérkocsik eladók és állomás helyeken megtekinthetők: 55, 57, 27, 4, 20, 34, 59, 16, 8, 11.

Vágóhididülőben tisztán téglából épített 2-ik ház egy réttel szabadkézből eladó. Tudakozni ugyanott lehet. Pap Istvánál.

Műhelynek, kiválóan alkalmas, nagy istálló azonnal kiadó.

Gazdálkodásra alkalmas ház, nagy területtel eladó. Olaj-utca 20. sz.

Rác-utca 8-ik számú ház szabadkézből eladó, tudakozni ugyanott lehet a tulajdonosnál.

Két szántóföldet a sárkánykuti dülőben egy szántóföldet az elsőaljáró dülőben készpénzfizetés mellett bérbead Szalay Károly a Fejérmegyei Takarékpénztárban.

Egy jó házból való fiu tanulól felvétetik Burg Hermann üveg és porcellán kereskedőnél Buzapiac.

Varrógépjavítások

műhelyünkben gyorsan és szakemberien készíttetnek,
SINGER CO. varrógép-részvénytársaság.

Magyarország legnagyobb és legrégibb varrógép-üzlete,
Székesfehérvár, Néadorocsa, Töltényi-ház

Alkotmány, a legjobb magyar napilap, kapható Horváthné és Rónainé Kossuth-utcai üzletében.

„STYRIA-UNIVERSAL“
KÖTŐGÉPEK
megmunkálnak finom és vastagszálú pamutot ugyanazon gépen.
Arjegyék ingyen. — Részletfizetésre is.
STYRIA-KÖTŐGÉPGYÁR, GRAZ, III
Képviselek kerestetnek.

Aspirin-
E világszerzte ismert fájdalomcsillapító szerz igen gyakran silányabb készítményekkel helyettesítik. Hogy valódi készítményt kapjunk, csakis **Aspirin-Tablettát** vegyünk, az alábbi rajzban látható eredeti csomagolásban, (1 üveges 20 fégrammos tablettával ára K. 1.20). Minden tablettán rajta van az Aspirin szó.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!
Valódi szürme boák és muffok! — Olcsó tricoruhák! — Selyem-, szövet- és flanelblousok!
Divatós női és lánykalapok, tollak és selymek! Férfi és női shevrau és boxcipők! — —

GYERMEKCIPIK!
KOVÁTS ANTAL
uri- és női divatruháza. Városház-tér.

RETHY BÉLA
GYÖGYSZERESZ
PEMETEFÜ CZUKORKÁ
ÁRA 60 FILLÉR.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RETHY-féle PEMETEFÜ czukorkánál.**
Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Rethy-félt kérjünk, mivel sok hasztalan utánczata van. Az eredetinek minden darabján rajta van a RETHY név. I doboz ára 60 fillér. Nagy doboz I korona. Mindenütt kapható. — Csak Rethy-félt fogadjanak el.

Székesfehérvári BUTOR-

készítő iparosok szövetezete

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet Tagja. — Telefon 258.

Saját készítményű butorainkat óriási mennyiségben tartjuk raktáron, legegyszerűbből a legfinomabb kivitelig, melyre a n. e. közönség figyelmét felhívjuk.

Munkáinkért a legmeszebbmenő szavatosságot vállaljuk.

A t. közönség pártfogását kéri a

Szövetkezeti Igazgatóság.

Sz.-fehérvár, Kossuth-u. 10.

Ez a „Muki“ MŰVÉSZ Szájharmonika dobbal

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A dalokat művész harmonikán játszik, a valódi bürrrel ellátott dob pedig kísérelül szolgál.

Ára sokkal és egy meses ajándékkal együtt

CSAK 4 KORONA WÄGNER a „Hangser-Király“

országzserte elismert elsőrendű hangszerárúházában, Budapest, József-körút 15. Pényképes árjegyzék ingyen.

Óvás: Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra.

VÉDJEGY.

EREDETI SINGER VARRÓGÉPEK

Az eredeti Singer-varrógépek valódi éremelt ezen védjeggyel ismerhetők fel.

FIGYELEM!

Azon varrógépek, melyeket más kereskedők árusítanak és forgalomba hoznak, mind a régi SINGER-és varrógépek utánzatai. Ezek természetesen nem eredeti SINGER-varrógépek s nem is a SINGER-varrógép részvénytársaságtól származtak, — miért is ügyeljünk a védjegyre, mert csak ezen védjeggyel ellátott varrógépek a valódi, eredeti SINGER-gépek.

SINGER Co.

varrógép részvénytársaság Bognár-u. 2.

— SZÉKESFEHÉRVAR. —

Nádor-utca Töltényi-féle ház.

HAVRANEK LAJOS
szobrász és kőfaragó telepe

Beléskülföldi-gránitszobor- és márvány-szobrok, épület- és szobrász-munkák művészi-szobor-tervezés Székesfehérvár, Smor-utca. 10.

BUTOR

Dacára a rossz pénzügyi viszonyoknak, abban a helyzetben vagyok, hogy mindennemű butort, ebédő, háló, uriszoba, szalon, kastély, szanatórium és panzió-berendezést a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett szállíthatok. Kérjen ingyen prospectust. Krolh lakásberendező. Bpest, IV. Váci-utca 8/v. Nem bankhitel. — Váltó nem kell.

LEGSZEBB ajándék

egy jó és mégis olcsó zongora, vagy pianó.

Használt, de jókarban levő zongorákat veszek és eladok. Egy mahagóni szerkezettel ugyanolyan szerkezettel eladó.

ROSENSTEIN

iskola-u. 6. Telefon 291.

SZENT ISTVÁN

ártézi, gőz, iszapmedence és kádfürdő.

Székesfehérvár, Bástya-utca 3. szám.

Tisztelettel értesítem a n. t. közönséget, hogy a Szent István gőz- és kádfürdőt megvettem, a melyet két ártézikuttal és iszapmedencével kibővítettem, teljesen újonnan átalakítottam és minden igényeknek megfelelően berendeztem. Ártézikuttaim kifogyhatatlan mennyiségű, gyógyhatású kristályvízzel látják el napoként az összes fürdőmedencéket.

Ami a fürdőkezelést illeti, azt személyesen fogom vezetni és előre is biztosítom a n. t. közönséget, hogy a legpontosabb kiszolgálás, rend és tisztaság tekinteteken szigorú ellenőrzést gyakorlok. Személyzetem elsőrendű masszázsozók és tyukszemvágókból áll, akik szakképzettségük és előzékeny modoruk által iparkodnak majd a mélyen tisztelt közönség elismerését és szeretetét megnyerni.

A melytisztelet közönség szives pártfogását kérve maradtam teljes tisztelettel

Istj. TÖGL GYULA,
fürdőtulajdonos.

Gőzfürdő napok:

Urak részére: Április 1-től október 31-ig reggel 5 órától, november 1-től március 31-ig reggel 6 órától déli 12 óráig. Ünnepek és vasárnapokon egész nap.

Hölgyek részére: Napoként délután 1 órától este 6 óráig. — Pénteken egész napon át.

Fürdődíjak ruhával együtt:

Gőzfürdő	60
Gyermekek 10 évig	30
Porcellán kád	1
Cinkád	80
Hideg-gyógyfürdő	60
Iszapfürdő	2
Szénsavas-fürdő	2
Sósfürdő	120

BÉRLETJEGYEK: 10 db. gőzfürdőjegy 5 K, 10 db. porcellánkád fürdőjegy 8 K, 10 db. cinkád fürdőjegy 7 K.

T. cz.

Bátorkodom ezelen b. tudomására hozni, hogy a

Kőbányai POLGÁRI Sefőző Részvénytársaság

képviselét átvettem. Azon éhajtól vezetve, hogy e sörgyár immár világhírnévként örvendő gyártmányait változatlan minőségben forgalomba hoztam, nem kiméltam a költséget és fáradságot, hogy az itteni piacon modern sörraktárt létesítsek, hol említett sefőzde sörei ugy eredeti hordókban, mint goncosan és szakszerűen töltött palackokban, mindenkor friss állapotban beszerezhetők.

B. figyelmét feihivom ama körülményre, hogy az általam képviselt sörgyár a a külföldön is domináló szerepet tölt be és valamennyi magyar sörgyár közül a legnagyobb mennyiséget exportálja. De nem csupán ez igazolja a Kőbányai Polgári Sefőzde gyártmányainak utolérhetetlen minőségét, hanem a matény is, hogy mindem kiállításán, melyen részt vettem, a legelső díjat nyerte így:

1896-ban Budapesten. 1904-ben Flórencben. 1905-ben Palermóban. 1908-ban Londonban.
1900-ban Párisban. 1905-ben Nápolyban. 1906-ban Bécsben. 1911-ben Turinban.

Meg lévén győződve arról, hogy az általam képviselt sörgyártmány bevezetésével üzlete forgalmát lényegesen fogja növelni, tisztelettel kérem, hogy b. rendelményeivel mielőbb hozzám fordulni sziveskedjék, előre is biztosítván Önt megbízásainak mindenkori lelkiismeretes és pontos végrehajtásáról.

Kiváló tisztelettel

SZÉKESFEHÉRVÁR
TELEFONSZÁM: 324.

URS SIMON

Vásár-tér 36.
TELEFONSZÁM: 324.

SÖRNEMEK: Polgár, Király, Márcziusi, Kiviteli márcziusi, Szent István, Kőbányai Barátmalata és Dupla Malátasör.

Szent István védjegyű Dupla Malátasörünket

mint kiváló gyógyorsót ajánlják,

dr. Ángyán, dr. Eischer, dr. Herczel, dr. Kéty, dr. Korányi, dr. Laufenauer és dr. Lieámann. budapesti egyetemi tanár urak; továbbá dr. Noordon tanár ur Wien dr. Glax tanár nr, cs. és kir. kormánytanácsos, Abbazia, dr. Ebers csász. tanácsos ur és dr. Coltell ur, ő cs. és kir fensége József főherceg udvari orvosa, Cirkvenica stb.

„NIGRIN“ legjobb cipőkrém a világon!

A bőrnek pompás fényt ad, a bőrt puhává és tartóssá teszi.

20 fillér egy óriási doboz! $\frac{1}{2}$ kgr 75, $\frac{1}{4}$ kgr 140, $\frac{1}{8}$ kgr 270 fillér.

Fernolendti világhírű fénymaz (subick) 4, 6, 10 és 20 filléres dobozokban.

! Cipőkrém különlegesége minden színben!

! a kontinens leghírnevesebb gyáraiból.

JÉGPOR biztos szer lábizzadás ellen! Kisdoboz 60 f. nagydoboz 1 kor.

— Ismételésútitóknak minden cikkből megfelelő árendemény! —

Puha- és keményfa padlóhoz lak, viasz, linoleum, különböző színekben.

Fa- és vasbutorokhoz való festék minden színben, Arany-, ezüst- és bronzlakkok képeretek restaurálásához. Szalmakalap-festékek. Bőrlakkok. Vazelin. Orosz bőrkenőcs. Bőrapretura, nyeregzsappan, kályha és fém tisztítószer. Szarvasbőr-festék. Lábbeli tisztítószer. Cipőüző különlegességek. Cipő és csizmasámlák. Mindenféle cipődíszítések. Kocsimosó és butortörő szarvasbőrök 1 K-tól felfelé. Kocsimosó szivacsok! Arctörő bőrök.

„PALMA“ gummisarkokban a járás elegáns, biztos és kellemes igen olcsó árak mellett kapható.

Matracok, divánok és ülésekbe való lószőr, áfrk és tengerifü eredeti gyári áron.

LEGJOBB DENATURÁLT SPIRITUSZ!

Nagy lópokróc raktár. — Vizmentes ponyvák és gabonaszák. — Trieszti szivacsbehozatal.

Langraf Gábor és Fia gépszij- és bőrkereskedésében.

Cipőfelsőrész, Kaptafagyár és árutelepei, Jókai-utca 8. és 10. szám.

TELEFON 100.

SZÉKESFEHÉRVÁR SPECIÁLIS ÜZLETE.

Üzletalapítás 1857-ben.